

HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRĂRE pentru aprobarea Strategiei militare a României

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, și al art. 7 alin. (3) din Legea nr. 203/2015 privind planificarea apărării, cu modificările ulterioare,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Art. 1. — Se aprobă Strategia militară a României — Capacitate defensivă credibilă, pentru o Românie sigură, într-o lume marcată de noi provocări, prevăzută în anexa care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

Art. 2. — La data intrării în vigoare a prezentei hotărâri se abrogă Hotărârea Guvernului nr. 708/2016 pentru aprobarea Strategiei militare a României, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 789 din 7 octombrie 2016.

PRIM-MINISTRU
FLORIN-VASILE CÎȚU

Contrasemnează:
Ministrul apărării naționale,
Nicolae-Ionel Ciucă
p. Ministrul afacerilor externe,
Cornel Feruță,
secretar de stat
Ministrul finanțelor, interimar,
Florin-Vasile Cîțu

București, 11 august 2021.
Nr. 832.

ANEXĂ

STRATEGIA MILITARĂ A ROMÂNIEI

Capacitate defensivă credibilă, pentru o Românie sigură, într-o lume marcată de noi provocări

Provocările regionale și globale cărora România trebuie să le identifice soluții pentru a le depăși se subscriu unui mediu de securitate caracterizat de evoluții complexe, care impune, pe de o parte, reconfigurarea vectorilor strategici de putere și redefinirea rolului instrumentului militar, în corelație cu celelalte instrumente de putere, iar, pe de altă parte, adaptarea constantă a modalităților de răspuns în vederea contracarării riscurilor și amenințărilor la adresa securității naționale.

Elaborată pe baza prevederilor Strategiei naționale de apărare a țării pentru perioada 2020—2024, ale Cartei albe a apărării ediția 2021 și luând în considerare politicile Alianței Nord-Atlantice (NATO) și ale Uniunii Europene (UE) în domeniul securității și apărării, Strategia militară asigură continuitatea, coerența conceptuală și sinergia acțională necesare pentru îndeplinirea misiunilor încredințate Armatei și realizarea obiectivelor politicii de apărare națională.

Pornind de la riscurile și amenințările de natură militară la adresa României, de la misiunile Armatei și de la obiectivele militare naționale, prezenta strategie, având ca orizont de timp perioada 2021—2024, stabilește prioritățile în dezvoltarea capacităților de apărare și detaliază conceptele operaționale care vor asigura îndeplinirea obiectivelor stabilite pentru finalizarea Programului de modernizare Armata 2026, ca primă etapă în derularea Programului Armata 2040. Apreciez că realizarea obiectivelor acestei etape asigură îndeplinirea misiunii de garantare a integrității teritoriale, suveranității și independenței naționale, inclusiv prin descurajare, sprijină dezvoltarea capacităților dislocabile, susținute de o capacitate reală de proiecție a forței, integrate flexibil în structura de forțe a NATO, ceea ce va conferi României credibilitate în exercitarea rolului de actor regional.

În prezent, România beneficiază de garanții de securitate solide, oferite de statutul de membru al Alianței Nord-Atlantice (NATO) și al Uniunii Europene (UE), precum și de bunele relații cu țările vecine și partenerii săi strategici. Pe lângă NATO și UE, România se va baza în continuare pe parteneriatul strategic cu Statele Unite ale Americii, care asigură cadrul optim de consolidare a relațiilor dintre armatele celor două țări în vederea substanțierii poziției strategice a României la Marea Neagră. În acest context, România acordă prioritate respectării obligațiilor care îi revin, în domeniul menținerii securității internaționale și al managementului crizelor de securitate, dezvoltând capacități de apărare proprii, în concordanță cu interesele naționale de securitate și profilul său geostrategic.

Suntem conștienți că realizarea și menținerea unei capacități de reacție adecvate, necesare îndeplinirii misiunilor și sarcinilor forțelor Armatei României, vor fi posibile numai prin alocarea resurselor necesare la un nivel corespunzător, prin continuarea cooperării militare, transpusă în desfășurarea de exerciții militare și activități de instruire în comun și prin valorificarea în procesul de pregătire a experienței dobândite în misiunile internaționale și în teatrele de operații.

În acest context, alocarea pentru Ministerul Apărării Naționale a minimum 2% din produsul intern brut, din care minimum 20% pentru înzestrare și modernizare, respectiv 2% pentru cercetare, dezvoltare și inovare va contribui în mod esențial la continuarea procesului de transformare și modernizare a Armatei României, precum și la îndeplinirea obiectivelor planificate, în concordanță cu misiunile, responsabilitățile încredințate și angajamentele asumate la nivel NATO, UE și ONU.

Principiul fundamental care trebuie avut în vedere în abordarea intereselor naționale în domeniul securității naționale este: „gândește, planifică și acționează strategic, integrat și cuprinzător”.

Nicolae-Ionel Ciucă,
ministrul apărării naționale

Strategia militară a României operaționalizează dimensiunea de apărare stabilită în Strategia națională de apărare a țării pentru perioada 2020—2024 și particularizează implementarea obiectivelor politicii de apărare și a direcțiilor de dezvoltare a capacităților derivate din prevederile Cartei albe a apărării, ediția 2021.

În același timp, Strategia militară reprezintă o modalitate de a prezenta publicului larg principalele riscuri și amenințări de natură militară la adresa României, obiectivele militare naționale, capacitățile de apărare necesare și prioritățile realizării acestora, precum și de a detalia, pentru audiența internă și externă, direcționările privind configurarea, dimensionarea, pregătirea, înzestrarea Armatei României și conceptele operaționale stabilite pentru îndeplinirea obiectivelor și a misiunilor.

În cadrul strategiei, securitatea României este privită prin prisma abordării cuprinzătoare și integrate, pentru o apărare națională consolidată, context în care toate structurile și instituțiile statului, precum și populația participă în mod coordonat la efortul general de asigurare a securității naționale.

Această abordare ține cont și de contextul actual, în care NATO desfășoară propriul proces de reflecție strategică, își adaptează postura și definește o nouă strategie, UE își configurează Busola strategică, iar pe plan național tocmai am finalizat, în premieră, un proces de analiză strategică a apărării. Rezultatul acestor procese simultane va determina postura militară națională în deceniul în care am intrat. De acțiunile pe care le desfășurăm și de resursele pe care le investim acum poate depinde securitatea noastră pe o perioadă îndelungată.

Actuala strategie este parte a unui efort de planificare mai larg, desfășurat într-o perioadă în care provocările la adresa securității și apărării capătă dimensiuni noi, în timp ce pandemia de COVID-19 continuă să își manifeste influențele nu numai în planul medical, dar și social, economic, diplomatic și securitar. Ea asigură direcționările necesare până în 2024, dar așază, în același timp, bazele transformării durabile a Armatei până în anul 2040.

Prezenta strategie militară preia din strategiile anterioare o serie de elemente de continuitate, în special în ceea ce privește garanțiile de securitate oferite de apartenența la NATO, UE și parteneriatele strategice, de abordarea riscurilor și amenințărilor în context aliat, de continuarea programelor de înzestrare esențiale și a planurilor de transformare a structurii de forțe. Concomitent, noua strategie subliniază necesitatea inovării, adaptării și implementării unor obiective pe liniile de efort ce țin de capacitatea de reacție a unităților, organizarea de pace și de război, digitalizare și utilizarea noilor tehnologii.

Documentul vizează determinarea unor obiective realizabile și asumarea responsabilității pentru îndeplinirea acestor obiective. De aceea ne concentrăm pe ceea ce putem finaliza până în anul 2024, și anume consolidarea capacității de reacție a unităților stabilite prin ordin, modernizarea sistemului de învățământ, a sistemului de pregătire a rezervei, a sistemului medical și adaptarea cadrului juridic necesar îndeplinirii misiunilor la pace, criză și la război.

Complementar, liniile de efort importante se referă și la construirea capacităților cu dublă utilizare (dual-use), la sprijinul acordat dezvoltării industriei naționale de apărare, care să susțină aceste capacități, precum și la dezvoltarea culturii de securitate și a unei noi mentalități, în care Armata, ca principal liant al capacității și unității statului în situații de criză, prin acțiunile sale, este responsabilă pentru reziliența națională.

Prin urmare, avem în vedere continuarea implicării armatei în combaterea pandemiei generate de noul coronavirus. Această pandemie a evidențiat nu numai necesitatea dezvoltării și menținerii unei reziliențe robuste, a existenței stocurilor de materiale, dar și nevoia de leadership profesionist, de un cadru legal adecvat care să permită îndeplinirea așteptărilor îndreptățite pe care populația le are de la forțele sale armate, în situații dificile, care pot fi nu numai crize de securitate.

În ansamblul său, strategia oferă astfel direcționările necesare unei noi generații de lideri militari, îndemnând la flexibilitate conceptuală și eficiență acțională în parcurgerea etapelor procesului de transformare a Armatei României până în anul 2040, pentru implementarea unei structuri de forțe flexibile, multidomeniu, cu un spectru larg de capacități avansate tehnologic, bazată pe cunoaștere, camuflaj multispectral, inducere în eroare, centrată pe luptătorul multispecializat, dotat cu mijloace care să îi asigure supraviețuirea în câmpul tactic, o cunoaștere situațională extinsă și o putere de foc mărită.

General-locotenent Daniel Petrescu,
șeful Statului Major al Apărării

INTRODUCERE

Strategia militară a României este elaborată în baza prevederilor Legii nr. 203/2015 privind planificarea apărării, cu modificările ulterioare, având un orizont de acoperire de patru ani.

Pornind de la interesele naționale de securitate evidențiate de Strategia națională de apărare a țării pentru perioada 2020—2024, obiectivele Programului de guvernare și obiectivele politicii de apărare specificate în Carta albă a apărării (ce avem de făcut), în urma evaluării potențialelor riscuri și amenințări militare identificate, Strategia militară conturează obiectivele militare naționale, direcțiile de acțiune pentru îndeplinirea misiunilor și a sarcinilor atribuite instrumentului militar (cum îndeplinim sarcinile și misiunile încredințate) și detaliază configurarea structurii de comandă și a structurii de forțe (cu cine facem). De asemenea, stabilește capacitățile de apărare necesare, prioritățile în dezvoltarea acestora (când și cu ce facem) și descrie conceptele strategice și operaționale pentru aplicarea strategiei (cum acționăm și cum luptăm).

Pe baza prevederilor strategiei militare, aprobate de Guvernul României în 2016, documentul actual prezintă elemente de continuitate, în ceea ce privește garanțiile de securitate oferite de apartenența la NATO, UE și parteneriatele strategice, în special cel cu Statele Unite ale Americii (SUA), de abordarea riscurilor și amenințărilor în context aliat, de continuarea programelor de înzestrare esențiale și a planurilor de transformare a structurii de forțe, de predictibilitatea necesară în dezvoltarea structurii de comandă și control și continuarea operaționalizării capacităților prioritare oferite la NATO și UE, precum și de utilizare în continuare a unor concepte privind abordarea integrată a apărării, reziliența și măsurile de protecție a forței. În același timp, continuarea asigurării resurselor de apărare la nivelul de 2% din PIB reprezintă fundamentul continuității la nivel strategic a dezvoltării capacităților militare ale României.

Noua strategie militară a României a fost elaborată și pe baza rezultatelor procesului de analiză strategică a apărării, simultan cu elaborarea Programului privind transformarea Armatei României până în anul 2040. În acest context, structura de forțe propusă pentru orizontul de timp al strategiei este definită ca o etapă esențială pentru dezvoltarea forțelor armate pe termen

mediu și lung, până în 2040. Impactul major al pandemiei de COVID-19 și rolul asumat de forțele armate în combaterea acesteia au determinat orientarea atenției pentru dezvoltarea capabilităților cu dublă utilizare, potrivite atât în desfășurarea acțiunilor militare, cât și în sprijinul autorităților civile.

În mod deosebit, prezenta strategie reliefează necesitatea creșterii nivelului de reacție al forțelor, consolidarea rolului luptătorului echipat, antrenat și motivat ca element de bază al sistemului de apărare, dar și necesitatea digitalizării proceselor și a sistemului C4ISTAR. În aceleași timp, obiectivele vizează acțiuni concrete, tangibile pentru următorii patru ani privind dezvoltarea sistemului de educație militară, a facilităților medicale, pregătirea rezervei și adaptarea cadrului juridic pentru acțiune coordonată la pace, în situații de criză, la starea de asediu și la starea de război. Conceptele propuse accentuează necesitatea transformării sistemului militar și pregătesc dezvoltarea capabilităților de înaltă tehnologie, cu putere de lovire sporită și capacitate de manevră ridicată.

Referitor la resursele necesare îndeplinirii obiectivelor militare, strategia se bazează pe respectarea Acordului politic național privind creșterea finanțării pentru apărare, pentru perioada 2017—2027, pe operaționalizarea concluziilor și propunerilor aprobate de către Consiliul Suprem de Apărare a Țării (CSAT)¹ în cadrul raportului analizei strategice a apărării 2020 și are în vedere influențele determinate de procesul de reflecție strategică a NATO, cel de orientare strategică în domeniul securității și apărării la nivel UE — Busola strategică, precum și pe parteneriatul strategic cu SUA.

CAPITOLUL I

Riscuri și amenințări de natură militară la adresa securității României

A. Mediul de securitate. Riscuri și amenințări de natură militară la adresa securității României

Mediul de securitate în care România își apără interesele și își promovează obiectivele naționale de securitate este caracterizat de competiția geopolitică între actorii cu interese globale sau regionale, de un dinamism ridicat, de volatilitate/instabilitate, de imprevizibilitate, precum și de impactul fără precedent al pandemiei de COVID-19, cu efecte în cascadă asupra tuturor palierelor vieții sociale, economice și politice.

Instabilitatea va continua să reprezinte un factor favorizant al apariției de șocuri strategice, la care statele trebuie să răspundă utilizând conjugat și coordonat toate instrumentele de putere.

Deceniul în care ne aflăm se prezintă ca un deceniu de rivalitate strategică, pe fondul manifestărilor ce determină recesiuni ale democrației și al creșterii tendințelor autoritare și populiste.

Intrăm într-o lume a competiției accentuate între marile puteri, o lume în care statele autoritare și asertive sunt în ofensivă. Acțiunile acestora, pentru realizarea obiectivelor revizioniste de politică externă de extindere a puterii și influenței, vor reprezenta o provocare sistemică pentru democrațiile consolidate, provocare ce se va manifesta în toate domeniile, de la securitate la economie, dar și în plan societal și ideologic.

Mediul de securitate

- impactul pandemiei de COVID-19
- competiția strategică și concurența geopolitică
- reconfigurarea arhitecturii de securitate a Europei
- volatilitate/imprevizibilitate
- instabilitate și șocuri strategice

În inventarul modalităților de acțiune ale puterilor contestatatoare ale actualei ordini mondiale se înscriu instrumente precum: manipularea informației, coerciția politică, încercarea de a crea state-satelit, provocări la adresa democrației reprezentative, dezvoltarea fără precedent a capabilităților militare, cu accent pe capabilitățile antiacces, extinderea strategiilor și tacticilor hibride, căutarea agresivă a avantajului tehnologic, în special în domeniul tehnologiilor emergente și disruptive, amenințarea infrastructurilor critice și a siguranței energetice a statelor-țintă, activarea conflictelor înghețate, violarea regimului de control al armamentelor, folosirea structurilor proxy și a companiilor militare private, dezvoltarea de capabilități cyber și spațiale ofensive, nesanționarea asasinatelor de stat și a otrăvirii oponentilor folosind arme chimice, diplomația măștilor sau a vaccinului anti-COVID-19.

Noile tehnologii vor schimba natura războiului. Amenințarea teroristă, în toate formele de manifestare, va persista, la fel cum riscurile pandemice, migrația necontrolată și schimbările climatice vor continua să genereze nevoia de răspuns în societate.

Pandemia generată de noul coronavirus SARS CoV-2 a produs un șoc strategic la nivelul întregii omeniri, determinând, cel puțin în prima parte a manifestării sale, reorientarea atenției politice și a resurselor către problemele interne ale statelor, alimentând rivalitatea internațională și confruntarea. De asemenea, pandemia a accelerat digitalizarea, având potențialul de a determina, pe viitor, un impact economic care poate duce la diminuarea resurselor ce pot fi asigurate pentru apărare.

În mediul internațional determinat de aceste tendințe este foarte probabil să vedem, în continuare, exacerbarea disputelor între state privind teritoriul, resursele și valorile.

În acest context, principalele riscuri și amenințări de natură militară la adresa securității naționale sunt determinate de continuarea consolidării potențialului militar în vecinătatea României (militarizarea Crimeii și a bazinului Mării Negre de către Federația Rusă), desfășurarea exercițiilor militare (în special a celor cu termen scurt de notificare) și dezvoltarea capabilităților ofensive și defensive pe flancul estic al NATO.

Deși riscurile asociate unei agresiuni convenționale asupra teritoriului național rămân la un nivel minim, această posibilitate nu poate fi exclusă, având în vedere poziționarea geografică a României, în proximitatea unor zone cu riscuri ridicate de securitate, precum și asumarea de către statul român a unui rol activ în securizarea flancului estic al NATO și în păstrarea echilibrului strategic în plan regional.

La aceste riscuri și amenințări de natură militară se adaugă o serie de provocări care pot fi ierarhizate, din perspectiva probabilității de generare a unor crize de securitate, după cum urmează:

— perspectivele limitate de soluționare a conflictelor înghețate din regiunea extinsă a Mării Negre (inclusiv Transnistria), corelate cu fragilitatea situației de securitate în Balcanii de Vest, precum și instabilitatea din Orientul Mijlociu și Africa de Nord;

¹ Prin Hotărârea CSAT nr. S-114/2020.

— degradarea situației economice și impactul social provocat de pandemia de COVID-19, cu potențial de afectare a securității naționale, prin prisma necesității de reajustare/descreștere a bugetelor militare sau de replanificare a programelor de înzestrare esențiale;

— atacurile cibernetice asupra infrastructurilor critice, facilitate de integrarea tehnologiilor emergente disruptive;

— intensificarea acțiunilor de influență și a agresiunilor informaționale, precum și a acțiunilor serviciilor de informații ostile, în scopul destabilizării societății, fragmentării coeziunii sociale și amplificării divergențelor de interese și opinii între diferite categorii sociale sau profesionale, pe fondul unei reziliențe reduse la dezinformare;

— comportamentul ofensiv/agresiv în plan militar și politico-militar al unor entități statale, ce se opun democrației și dreptului internațional, ale căror interese sunt contrare celor ale României;

— amenințarea teroristă potențată de procesul de radicalizare și migrația ilegală care permite organizațiilor teroriste să recruteze adepți și să execute operații la scară globală; accesul facil al organizațiilor teroriste și de criminalitate organizată la armament și substanțe cu dublă utilizare, precum și la facilități de producere a armelor de distrugere în masă;

— acutizarea rivalităților, la nivel global, între actori care dispun de arme de distrugere în masă, inclusiv ca urmare a denunțării unor tratate/acorduri internaționale de control al acestora, precum și tendința de menținere și modernizare a acestor capacități.

Crizele determinate de provocările mai sus menționate pot fi potențate de o serie de vulnerabilități, dintre care cele mai importante, cu efect militar direct, sunt:

— persistența unor lacune legislative în domeniul securității naționale sau în ceea ce privește contracararea agresiunilor informaționale;

— întârzierile în dezvoltarea infrastructurii, mai ales a celei rutiere și feroviare, cu un impact negativ major asupra mobilității militare;

— neconcordanțe între nivelul capacității industriei naționale de apărare de a produce sisteme de armament, tehnică de luptă, echipamente și materiale, pe de o parte, și necesarul Armatei României, de cealaltă parte;

— temporizarea proceselor de adaptare a Alianței la amenințările din vecinătatea estică și sudică.

B. Principalele caracteristici ale mediului de operare

Din punct de vedere militar, principalele caracteristici ale mediului de operare vor fi:

— creșterea simultană a preciziei sistemelor de armament și a distanței de lovire;

— extinderea interconectării capacităților de proiecție a forței în toate mediile de confruntare (terestru, naval, aerian, cibernetic, spațial) și la toate nivelurile de angajare (tactic, operativ și strategic);

— creșterea amplitudinii acțiunilor în spațiul cibernetic și a nivelului de complexitate, afectând semnificativ atât sistemele de comandă și control, cât și acțiunile cinetice;

— perfecționarea platformelor autonome;

— crearea de capacități specifice noilor domenii de operare militară (spațiul cibernetic și spațiul cosmic);

— strategii și acțiuni hibride.

În plan operațional, acțiunile militare executate simultan, în multiple medii de confruntare, și integrarea acestora în strategii hibride vor deveni un standard de acțiune și vor genera efecte superioare la țintă, ceea ce va influența modul de angajare a structurilor militare. Este posibil ca operațiile hibride, care în trecut erau clasificate ca *operații de modelare*, să devină decisive, un potențial adversar urmărind realizarea paraliziei multidimensionale a statului-țintă.

Pe fondul acțiunilor subversive, dar și în plan ideologic, securitatea internațională și internă a unui stat ajung să se confunde, linia de demarcație dintre civili și combatanți este tot mai estompată, în vreme ce coeziunea socială este subminată. De asemenea, este posibilă manifestarea în continuare a unor șocuri strategice, precum și a surprinderii, pe fondul apariției și dezvoltării mai multor crize cărora forțele armate vor fi chemate să le facă față simultan.

Simultaneitate strategică. Într-un mediu de securitate în continuă degradare, forțele armate române sunt chemate să răspundă la provocări tot mai diverse, iar tendința spre diversificare a modului, zonelor de acțiune și nivelului de angajare este tot mai pregnantă. În acest context, dezvoltăm planuri, pregătim forțele, desfășurăm exerciții în context aliat, cu partenerii strategici și integrate la nivel național, astfel încât să fim în măsură să descurajăm și să contracărăm orice tip de agresiune la nivel național sau împotriva aliaților. Pachetul de forțe este pregătit să acționeze pe teritoriul național și în sprijinul aliaților, concomitent cu îndeplinirea obligațiilor asumate. Concurența planurilor și scenariilor strategice permite planificarea și antrenarea forțelor și comandamentelor în desfășurarea acțiunilor în medii de operare diferite, atât din perspectiva amenințărilor, cât și a zonelor de interes strategic. Participarea la operații și misiuni NATO, UE și în cadrul ONU, concomitent cu desfășurarea exercițiilor aliate și naționale de mare amploare, în contextul unei persistențe a pericolului atacurilor cibernetice și a etapelor latente ale războiului hibrid, obligă forțele și comandamentele să fie menținute la un nivel de operaționalizare ridicat.

Mediul de operare

- creșterea preciziei și a distanței de lovire
- interconectarea capacităților în toate mediile de confruntare și la toate nivelurile de angajare
- perfecționarea sistemelor autonome
- creșterea amplitudinii acțiunilor în spațiul cibernetic
- strategii și acțiuni hibride

CAPITOLUL II

Misiunile Armatei României și obiectivele militare naționale

Armata României, subordonată exclusiv voinței poporului, pregătește și integrează la nivel național și, la nevoie, face uz, conform legii, de toate resursele puse la dispoziție, pentru îndeplinirea misiunii sacre de apărare a țării, în contextul apărării colective a NATO, precum și a clauzei de asistență mutuală a Uniunii Europene. Armata României își exercită rolul său constituțional de garantare a suveranității, independenței și unității statului, a democrației constituționale și a integrității teritoriale a țării, precum și pentru sprijinul acțiunilor statelor aliate în situații de criză, în baza angajamentelor asumate și a deciziilor politice adoptate la nivelul NATO și UE.

Aceasta presupune coordonarea eforturilor tuturor autorităților administrației publice centrale și locale și instituțiilor publice cu responsabilități în domeniul securității și apărării naționale din compunerea sistemului național de securitate, pentru asigurarea coerenței și complementarității acțiunilor cu cele ale NATO, UE, parteneriatelor strategice și inițiativelor regionale.

Vitalitatea, capacitatea și credibilitatea instrumentului militar național reprezintă condițiile esențiale pentru îndeplinirea misiunilor constituționale. O armată puternică înseamnă o națiune puternică. O armată puternică se sprijină pe investițiile morale și materiale ale națiunii române. Aplicarea Acordului politic național privind creșterea finanțării pentru apărare permite executarea de pași concreți pentru modernizarea instrumentului militar. Aceasta va conduce nemijlocit la asigurarea îndeplinirii misiunilor și sarcinilor Armatei României, respectiv va sprijini manifestarea României ca pol de securitate și stabilitate regională. Armata este unul din principalele instrumente pentru asigurarea securității naționale, ca obiectiv strategic. Instrumentul militar modern se bazează în primul rând pe cetățeanul român, pe pregătirea și hotărârea acestuia de participare la apărarea națională. În aceeași măsură se bazează pe progresul tehnologic și includerea acestuia în dezvoltarea capabilităților. Cei doi piloni de bază sunt susținuți de asigurarea resurselor necesare încadrării dotării și pregătirii la nivelul standardelor NATO a Armatei României.

NATO rămâne alianța cu cel mai mare succes din istorie, cu 30 de state membre a căror populație cuprinde aproape un miliard de oameni, care produc aproape jumătate din PIB-ul global și care asigură un spațiu de securitate de la țărmul american al Pacificului și până la Marea Neagră. NATO este coloana vertebrală a menținerii păcii, stabilității și a domniei legii în spațiul euroatlantic, coeziunea acesteia reprezentând centrul de greutate strategic pentru apărarea colectivă a statelor membre.

În același timp, UE constituie un actor-cheie pe scena securității internaționale. Securitatea și apărarea comună constituie domenii prioritare ale politicii de securitate și apărare comune (PSAC) a Uniunii. Consolidarea rolului UE se realizează, în primul rând, prin întărirea capabilităților militare europene, prin consolidarea structurilor de comandă și control destinate PSAC, dar și prin sporirea cooperării și a angajamentelor între statele membre (Cooperarea permanentă structurată — PESCO). Rolul UE trebuie să se dezvolte în complementaritate cu NATO, atât pentru a se asigura o mai mare valoare adăugată în domeniul apărării, cât și pentru evitarea duplicării eforturilor.

NATO și UE împărtășesc valori, interese strategice comune, și se confruntă cu aceleași provocări vitale de securitate. Identificarea și contracararea eficientă a amenințărilor la adresa securității spațiului euroatlantic solicită un parteneriat amplu, o cooperare întărită și o sinergie mai puternică între NATO și UE, care trebuie ridicate la un nivel superior. Cooperarea dintre aceste organizații trebuie să devină pilonul central al unei comunități euroatlantice puternice.

Dezvoltarea și extinderea parteneriatului strategic cu SUA pentru secolul XXI este al treilea pilon care stă la baza constructului de securitate național, iar în cadrul acestuia consolidarea relației în domeniul apărării reprezintă baza pentru realizarea obiectivelor strategice asumate la nivel politic-militar, în domeniul politicii de apărare. SUA rămân cel mai important aliat al României. În acest context, consolidarea prezenței forțelor SUA pe teritoriul național, a structurilor de comandă și control și a forțelor de angajare și protecție constituie o prioritate în dezvoltarea relațiilor de cooperare bilaterală. Prezența SUA asigură o componentă critică a ansamblului de măsuri în sprijinul asigurării securității naționale, precum și pe ansamblul Alianței, pentru întărirea posturii de descurajare aliate în regiunea Mării Negre și pe întregul flanc estic al NATO.

A. Acțiuni și sarcini specifice pentru îndeplinirea misiunilor

- aplicăm, în funcție de scenariu, planurile de apărare și de răspuns gradual elaborate la nivel național și aliat;
- dezvoltăm corespunzător capabilitățile pentru cunoașterea situației și evitarea surprinderii strategice;

— menținem și dezvoltăm cu prioritate structurile de reacție imediată, în măsură să desfășoare, până la intervenția forțelor principale, naționale și/sau aliate, acțiuni pentru descurajarea și contracararea unei posibile agresiuni armate la adresa României;

— consolidăm prezența aliată persistentă pe teritoriul național și coerentă pe flancul estic al Alianței;

— creștem nivelul de operaționalizare și capacitatea de răspuns, de protecție și de dislocare a forțelor naționale;

— dezvoltăm sistemul logistic integrat și asigurăm sprijinul națiunii gazdă (HNS);

Misiunile Armatei României

- garantarea suveranității, a independenței și a unității statului, a integrității teritoriale a țării și a democrației constituționale
- contribuția la apărarea colectivă în sistemele de alianță militară
- participarea la acțiuni privind menținerea sau restabilirea păcii
- contribuția la securitatea României pe timp de pace
- sprijinul autorităților în situații de urgență civile

Efecte de nivel strategic

- prevenirea, descurajarea și zădărnicierea acțiunilor agresive la adresa României
- limitarea duratei sau a influenței unei acțiuni militare ostile de natură să genereze o criză sau o situație de instabilitate
- protecția populației și a teritoriului
- proiecția capabilităților militare pentru participarea în cadrul securității naționale extinse
- consolidarea credibilității strategice a țării
- reziliență

- acționăm, în cadrul unei abordări integrate, pentru proiectarea și angajarea forței:
 - integrat la toate nivelurile operaționale (strategic, operativ și tactic);
 - integrat cu aliații în cadrul domeniilor operaționale — terestru, aerian, maritim, cibernetic, spațial;
 - integrat la nivel național — cu instituțiile din sistemul național de securitate, cu industria, cu mediul academic și societatea civilă;
- planificăm și dezvoltăm un răspuns cuprinzător la amenințările hibride identificate, în funcție de tipul manifestării acestora;
- asigurăm resursele necesare și continuăm eforturile pentru modernizarea forțelor armate, în special în domeniile cibernetic și al tehnologiilor emergente și distructive;
- dezvoltăm capacități cu dublă utilizare, în context național și în comun cu statele aliate și parteneri;
- participăm la inițiativele/programele NATO și UE de dezvoltare și utilizare în comun a capacităților, cu accent pe realizarea capacităților critice identificate (supraveghere și avertizare timpurie — NAEW², supraveghere terestră — AGS³, transport aerian strategic — SAC⁴, sisteme de comunicații și informatică NATO dislocabile — DCM⁵);
- contribuim la dezvoltarea capacităților comune de apărare împotriva atacurilor cu rachete balistice (NATO BMD⁶, AegisAshore — SUA);
- continuăm să participăm la operații de răspuns la crize, la misiuni de asistență umanitară, în afara teritoriului național, independent sau în cadru multinațional, inclusiv în cadrul unor coaliții;
- intervenim în sprijinul autorităților civile pentru eliminarea consecințelor dezastrelor naturale și accidentelor tehnologice, în situații de epidemii și pandemii;
- asigurăm sprijinul politic și diplomatic necesar pentru restabilirea regimului de control al armamentelor.

B. Obiective militare naționale

Obiectivul general al Armatei României constă în consolidarea capacității naționale de apărare prin dezvoltarea unei structuri de forțe flexibile, moderne, înzestrate adecvat, dislocabile, interoperabile atât pe plan intern, cât și în context aliat, cu capacitate de susținere și protecție multidimensională, cu un sistem de comandă eficient.

Pentru perioada 2021—2024, obiectivele militare naționale sunt:

- înlăturarea efectelor pandemiei de COVID-19 și reziliență națională întărită;
- dezvoltarea capacităților de apărare pentru cunoașterea, prevenirea, descurajarea și respingerea oricăror acțiuni agresive la adresa țării noastre;
- participarea la realizarea sistemului național de management integrat al crizelor;
- întărirea profilului militar al României, cu accent pe dimensiunea de apărare și descurajare în cadrul NATO, precum și a contribuției în cadrul PSAC;
- creșterea prezenței forțelor aliate și parteneri în regiunea Mării Negre, facilitarea mobilității, dispunerii și desfășurării acestora;
- continuarea participării la dezvoltarea capacităților NATO de apărare împotriva atacurilor cu rachete balistice;

Starea finală urmărită

- capacitate operațională consolidată, reziliență națională întărită
- în situația unei agresiuni, executarea unei operații de apărare, pe teritoriul național, pentru contracararea acțiunilor agresive convenționale, neconvenționale și/sau hibride/atipice, până la intervenția forțelor principale aliate
- la nevoie, participarea, conform angajamentelor asumate, la o operație majoră de apărare colectivă NATO de tip Art. 5 sau asigurarea sprijinului și asistenței prin toate mijloacele militare posibile, statelor membre UE care fac obiectul unor agresiuni armate pe teritoriul lor, pe baza clauzei de asistență mutuală

- aprofundarea cooperării militare în cadrul parteneriatelor strategice, în mod deosebit cu SUA, și sprijinirea activităților diplomatice, informaționale și economice pentru promovarea intereselor naționale;
 - participarea la consolidarea profilului României de pol și furnizor de securitate în plan regional și internațional;
 - contribuția la întărirea (sau consolidarea) rezilienței societății românești în raport cu schimbările imprevizibile ale mediului de securitate;
 - dezvoltarea unor inițiative de cooperare și parteneriate cu armatele statelor vecine;
 - sprijinirea autorităților administrației publice centrale și locale care au rol principal în managementul situațiilor de urgență;
 - participarea activă în măsurile de combatere a efectelor pandemiei generate de noul coronavirus, de refacere și de creștere a rezilienței sistemului de sănătate național;
 - consolidarea cooperării militare în context regional, în spiritul menținerii profilului României de pol de stabilitate regional.
- Obiectivele militare naționale vor urmări următoarele efecte de nivel strategic:
- prevenirea, descurajarea și zădărnicierea acțiunilor agresive la adresa României;
 - limitarea duratei sau influenței unei acțiuni militare ostile de natură să genereze o criză sau o situație de instabilitate;
 - protecția populației și a teritoriului;
 - proiecția capacităților militare pentru participarea în cadrul securității naționale extinse;
 - consolidarea credibilității strategice a țării noastre;
 - dezvoltarea rezilienței sistemului militar și contribuția la asigurarea rezilienței naționale.

² NATO Airborne Early Warning.

³ Allied Ground Surveillance.

⁴ Strategic Airlift Capability.

⁵ Deployable Communication Module.

⁶ NATO Ballistic Missile Defense.

C. Direcții de acțiune în plan militar pentru îndeplinirea obiectivelor

Creșterea nivelului capacității de reacție. Nivelul capacității de reacție asigură o acțiune oportună împotriva oricărui tip de amenințare și va exercita totodată un puternic efect de descurajare. În acest sens, nivelul capacității de reacție al Armatei României va crește în mod gradual, având ca obiectiv atingerea capacității de luptă complete în timpul cel mai scurt, de la unitățile gata de acțiune permanent până la maximum 60 de zile.

Adaptarea structurală și revederea organizării armatei la pace și la război, centrată pe cerința îndeplinirii misiunilor — Armata României va fi organizată, încadrată, dotată și pregătită astfel încât, cu organizarea pe timp de pace, să poată fi în măsură să execute serviciul de luptă permanent, misiunile în sprijinul autorităților civile și în afara teritoriului național, să participe la postura aliată pentru descurajare și apărare. Cu organizarea de război, Armata României trebuie să garanteze integritatea teritorială a țării. În cazul comandamentelor și unităților cu nivel ridicat al capacității de reacție, structura la pace va fi cât mai apropiată de organizarea la război.

Direcții de acțiune

- creșterea nivelului capacității de reacție
- adaptarea structurală și revederea organizării armatei la pace și la război, centrată pe cerința îndeplinirii misiunilor
- reforma sistemului de management al personalului — „Luptătorul în centrul oricărei strategii”
- revigorarea procesului de generare a rezervei
- digitalizarea
- asigurarea resurselor necesare și continuare a programelor de înzestrare

Reforma sistemului de management al personalului — „Luptătorul în centrul oricărei strategii” — proces care va viza asigurarea încadrării la nivelul calitativ și numeric planificat atât a structurilor naționale, cât și a posturilor alocate în structurile de comandă și de forțe ale NATO și UE, precum și direcționarea personalului către structurile prioritare, cu rol operațional. De asemenea, va fi necesară adaptarea capacității instituțiilor militare de învățământ/instruire la nevoile de formare ale Armatei României și dezvoltarea cadrului normativ pentru recrutarea, selecția și instruirea militarilor voluntari în termen, precum și concentrarea rezerviștilor pentru instruire sau pentru executarea unor misiuni, atât pe timp de pace, cât și pe timpul stării de urgență. Resursa umană, componenta de bază a Armatei, dotată cu echipamente moderne și instruită după standarde aliate, va contribui semnificativ la atingerea și menținerea nivelului ridicat de operaționalizare necesar ducerii acțiunilor decisive, în cazul unei agresiuni îndreptate împotriva teritoriului național sau al unui stat aliat.

Digitalizarea — va urmări atât modernizarea, cât și consolidarea capabilităților militare și va fi generalizată prin implementarea de procese specifice și prin adaptarea celor utilizate în prezent pentru dezvoltarea de capabilități, precum și în procesele de planificare și ducere a acțiunilor de luptă. Diversificarea, descentralizarea și adaptarea sistemului de comandă și control, principii ale conceptului C4ISTAR, vor fi facilitate de implementarea digitalizării în cadrul forțelor armate.

Revigorarea procesului de generare a rezervei — procesul de analiză strategică a apărării a scos în evidență importanța dezvoltării unei rezerve instruite, capabile să participe activ, prin mobilizare, la realizarea capacității de luptă complete a Armatei României, la război. Astfel, structura Armatei României la război va reflecta mai bine dreptul și obligația constituțională a cetățenilor de a apăra patria, precum și necesitatea ca apărarea să constituie un efort colectiv al întregii națiuni. Ca urmare, abordarea constituirii și pregătirii rezervei va avea în vedere prevederile legii apărării naționale potrivit căreia resursele umane se constituie din întreaga populație aptă de efort pentru apărare.

Reformarea sistemului de constituire și pregătire a rezervei urmărește identificarea și asigurarea unei resurse umane de calitate, instruită și motivată, pentru completarea structurilor, în vederea realizării capacității de luptă complete. Demersurile de modificare, completare și îmbunătățire a cadrului legislativ incident vor conduce la inițierea serviciului de militar voluntar în termen, prin care să se asigure formarea și instruirea anuală a tinerilor destinați, în principal, rezervei operaționale. Vom urmări întinerirea rezervei de mobilizare cu rezerviști și militari voluntari în termen bine instruiți și motivați prin implementarea următoarelor priorități:

- organizarea și derularea în 2024 a unui program-pilot de instruire a rezerviștilor din cadrul unei structuri din forțele terestre;
- continuarea și eficientizarea programului rezervist voluntar, prin creșterea anuală a numărului de personal implicat;
- instruirea rezerviștilor cuprinși în planurile de mobilizare prin exerciții de mobilizare tip MOBEX și antrenamente de mobilizare relevante la nivel național.

D. Resursele pentru îndeplinirea misiunilor și obiectivelor militare

În conformitate cu misiunile/cerințele operaționale ale structurilor, cu angajamentele asumate pe plan internațional, Guvernul României prevede și alocă fondurile financiare necesare asigurării/realizării resurselor pentru apărare care se planifică și se utilizează de către structurile militare potrivit premiselor de planificare.

Numărul de posturi finanțate de la bugetul de stat și din venituri proprii, precum și cheltuielile de personal vor fi asigurate în mod suficient pe termen scurt, mediu și lung, în vederea realizării unei planificări optime a încadrării cu personal și atingerii graduale a nivelului, cel puțin minim, al cerințelor operaționale pentru fiecare structură.

Resurse

- cel puțin 2% din PIB pentru apărare
- cel puțin 20% din bugetul apărării alocat pentru achiziția de tehnică militară modernă
- minimum 2% din bugetul apărării alocat pentru cercetare, dezvoltare și inovare

Nivelul resurselor financiare este, conform Acordului politic național privind creșterea finanțării pentru apărare, de cel puțin 2% din produsul intern brut, până în anul 2027, din care cel puțin 20% alocat pentru achiziția de tehnică militară și minimum 2% pentru cercetare, dezvoltare și inovare. Acest nivel permite susținerea planificării bugetare multianuale a cheltuielilor militare pentru asigurarea predictibilității politicii de înzestrare, precum și îmbunătățirea permanentă a calității vieții personalului militar și civil.

Totodată, cu resursele financiare asigurate prin programele, proiectele și inițiativele NATO sau UE se dezvoltă capacitățile care sprijină atât îndeplinirea angajamentelor asumate în relația cu aceste organisme, cât și misiunile și sarcinile specifice, la nivel național.

Resursele materiale asigură înzestrarea cu echipamente necesare pentru dezvoltarea, acolo unde este aplicabil, a capacităților naționale în conformitate cu cerințele de capacități ale Alianței, în concordanță cu tipul de structură nominalizat pentru fiecare capacitate în parte.

În procesul de operaționalizare a capacităților, atingerea nivelului planificat al capacității operaționale, în procesul de operaționalizare a structurilor, se va realiza prin revitalizarea, redistribuirea și asigurarea stării de operativitate tehnică a echipamentelor actuale, precum și prin înzestrarea acestora cu echipamente noi, implicând industria românească în realizarea produselor și serviciilor necesare Armatei României.

În cadrul derulării programelor de achiziție cu sisteme de armamente și echipamente majore se vor planifica și achiziționa elementele suportului logistic integrat, care să asigure susținerea utilizării acestora pe întreaga durată a ciclului de viață, în conformitate cu domeniile de responsabilitate/atribuțiile specifice fiecărui program major.

Executarea mentenanței echipamentelor militare se va asigura cu preponderență în cadrul structurilor proprii prin aprovizionarea cu piese de schimb și materiale, echipamente de testare și suport, instruirea personalului, asigurarea documentației tehnice și infrastructurii specifice, în facilitățile oferite de industria națională de apărare și/sau în cadrul de cooperare asigurat de apartenența la NATO și UE.

Resursele tehnologice și de cercetare vor asigura dezvoltarea de tehnică și echipamente militare noi, precum și modernizarea celor existente în scopul dezvoltării și menținerii capacităților necesare Armatei României la parametri optimi pentru îndeplinirea misiunilor de apărare națională conform direcțiilor stabilite.

CAPITOLUL III

Capabilitățile de apărare și prioritățile dezvoltării

Efortul principal în dezvoltarea capacităților Armatei României vizează realizarea celei mai eficiente structuri de forțe care să asigure îndeplinirea misiunilor armatei și a obiectivelor militare naționale și care să poată fi susținută cu resursele alocate. În acest context sunt esențiale construirea capacităților pentru care ne-am angajat în procesul de planificare al apărării aliat și operaționalizarea acestora fără limitări, precum și modernizarea inventarului de structuri pentru includerea noilor tehnologii.

Obiectivul general îl constituie realizarea capacității de a gestiona simultan mai multe crize, asigurând, în același timp, susținerea forțelor dislocate în teatre de operații, sprijinul autorităților civile, descurajare și apărare, în context aliat.

Principalele direcții de acțiune în perioada de referință a prezentei strategii vor cuprinde, pe priorități:

— angajarea resurselor necesare și implicarea directă în sprijinul populației și al organelor administrației publice centrale și locale pentru diminuarea efectelor negative cauzate de pandemia de COVID-19. Asigurarea rolului de sprijin al armatei în acest context, până la eliminarea efectelor asupra sănătății oamenilor determinate de răspândirea noului coronavirus, va continua să reprezinte cea mai importantă acțiune desfășurată pe timp de pace;

— continuarea dezvoltării structurilor pentru operații în spațiul cibernetic și a forțelor pentru operații speciale;

— consolidarea structurilor gata de luptă permanent, destinate supravegherii și avertizării timpurii, executării serviciului de luptă, intervenției la obiectivele militare, la criză teroristă și în situații de urgență;

— operaționalizarea sistemului de comandă, control, comunicații, computere, informații, supraveghere și cercetare (C4ISR), de nivel tactic, operativ și strategic;

— menținerea capacității operaționale complete a structurilor destinate executării acțiunilor de luptă pe teritoriul național, prin reacție imediată, descurajare și demonstrație de forță;

— realizarea/mentinerea capacității operaționale complete a structurilor multinaționale înființate pe teritoriul României (HQ MNC-SE, HQ MND-SE, HQ MN BDE-SE și Unitatea de integrare a forțelor NATO/NFIU), a celor puse la dispoziția Alianței Nord-Atlantice, ca parte componentă a Forței de răspuns a NATO (NATO Response Force — NRF), a Inițiativei pentru creșterea nivelului de operaționalizare (NATO Readiness Initiative — NRI) și a grupurilor tactice de luptă ale UE (European Union Battlegroups – EUBG).

De asemenea, în perioada 2021—2024, în procesul de planificare a apărării, Armata României va urmări:

— dezvoltarea capacităților prioritare asumate în cadrul procesului NATO de planificare a apărării, prin țintele de capacități, pentru respectarea angajamentelor asumate în cadrul UE și prin Sistemul ONU de management al capacităților pentru operații de menținere a păcii;

— dezvoltarea capacităților cu dublă utilizare (apărare națională și sprijin al autorităților civile);

— dezvoltarea capacităților destinate participării la implementarea proiectelor, programelor și inițiativelor de dezvoltare în cadrul multinațional asigurat de către NATO și UE;

— participarea la operații și misiuni în cadrul aliat și ca parte a unor coaliții, creșterea contribuției și a profilului în cadrul operațiilor sub egida PSAC;

— interconectarea sistemelor de descoperire, identificare și achiziție a țintelor cu sistemele operative și tactice de lovire de înaltă precizie pentru distrugerea obiectivelor inamice la distanțe de peste 200 km, respectiv peste 50 km;

— operaționalizarea completă a Statului Major al Apărării, a Comandamentului Apărării Cibernetică și a Comandamentului Forțelor pentru Operații Speciale;

— realizarea capacității de luptă complete a Comandamentului Forțelor Întrunite și a componentelor operaționale ale categoriilor de forțe;

— operaționalizarea capacităților INFOOPS pentru contracararea campaniilor informaționale în desfășurare;

— definitivarea organizațională și funcțională a Centrului Național Militar de Comandă (CNMC);

- dezvoltarea mecanismelor naționale care să asigure configurarea și funcționarea Sistemului național de management integrat al situațiilor de criză (SNMISC);
- asigurarea mobilității și recepției, staționării și deplasării în zona de operații (RSOM) pentru forțele proprii și aliate;
- dezvoltarea capabilităților pentru operații în spațiul cibernetic;
- inițierea proiectului Sistemul individual „soldatul viitorului”;
- asigurarea rezilienței și creșterii potențialului de angajare în acțiuni militare decisive a forțelor proprii și aliate;
- dezvoltarea capabilităților medicale operaționale, astfel încât să răspundă nevoilor de sprijin medical al forțelor și consolidarea sistemului medical al MAPN;
- inițierea/continuarea derulării programelor de înzestrare care contribuie la dezvoltarea capabilităților militare necesare Armatei României.

Domeniile care vor fi în atenție în perioada imediat următoare și care vor suferi principalele transformări structurale și adaptări vor fi sistemul medical militar, sistemul de constituire și pregătire a rezervei, cel juridic, sistemul de învățământ militar, precum și acțiunile de sprijin care vizează potențarea bazei economico-industriale și a industriei de apărare.

Sistemul medical militar asigură sprijinul medical necesar forțelor armate pe timp de pace, criză și război, fiind integrat în sistemul național de sănătate și de intervenție în situații de urgență. Standardizarea infrastructurii facilităților medicale, digitalizarea, formarea și retenția resursei umane calificate, inclusiv prin creșterea ponderii militarilor activi în cadrul sistemului, revigorarea inovării și cercetării și orientarea preponderentă către medicina operațională sunt principalele direcții de efort pentru asigurarea sprijinului medical, la cele mai înalte standarde profesionale. Implementarea lecțiilor învățate din acțiunile de contracarare a pandemiei de COVID-19 va fi determinantă în dezvoltarea unor capabilități flexibile, moderne, interoperabile și interconectate, mobile, complet încadrate și echipate, care să poată acționa nu numai în sprijinul armatei, dar și în cadrul sistemului național de sănătate.

Sistemul juridic sprijină îndeplinirea obiectivelor strategiei în primul rând prin modernizarea cadrului legal, cu orientare prioritară pentru asigurarea acordurilor tehnice, pentru facilitarea prezenței aliaților și partenerilor strategici și pentru implementarea măsurilor specifice noilor concepte de apărare consolidată, completarea și instruirea rezerviștilor Armatei României.

Transformarea digitală a capabilităților militare, determinată inclusiv de accelerarea digitalizării societății românești, declanșează implicite procese relevante care valorifică informația, ca resursă strategică în Armata României, pentru asigurarea superiorității informaționale și decizionale, în vederea generării efectelor operaționale estimate. Programul de digitalizare vizează concomitent operaționalizarea spațiului cibernetic ca domeniu operațional centrat pe funcțiile C4ISR, dar și facilitarea/automatizarea activităților curente de planificare și sprijin, în care se va constitui principalul ecosistem de procesare și analiză operațională a datelor.

Acesta va permite definirea și experimentarea conceptelor de implementare a tehnologiilor emergente (EDT), bazate pe *Big Data*, *Internet of BattleThings* (IoBT), *Cloud* și *EdgeComputing* sau a soluțiilor bazate intensiv pe software și aplicații din domeniul *Inteligenței Artificiale* și *Quantum Computing* cu impact revoluționar, de tip *Game Changer* (de exemplu, 5G, VR/AR, blockchain), asigurând și păstrând totodată nivelul adecvat de suveranitate digitală al MAPN. Procesul implică urgentarea adaptării cadrului legal de colaborare și parteneriat cu sectorul privat și mediul academic, în special în domeniul cercetării și dezvoltării capabilităților militare, inclusiv a celor cu dublă utilizare, cu componente de comunicații și informatică intrinseci, precum și participarea la cadrul de cooperare internațional (NATO, UE) pentru asigurarea interoperabilității într-un mediu multinațional federalizat (de exemplu, FMN).

Dezvoltarea sistemului educației militare va avea la bază trei direcții fundamentale: personalizarea și asigurarea procesului educațional pentru toți elevii și studenții militari; flexibilizarea sistemului de educație în funcție de priorități și provocări; adaptabilitatea sistemului la schimbările externe și la tendințele viitorului. O prioritate majoră este reorganizarea sistemului de formare inițială și continuă a cadrelor didactice, inclusiv a celor din învățământul superior, în vederea creșterii pregătirii acestora în domeniul evaluării teoretice, dar mai ales metodologice și practic-aplicative, pentru o legătură mai bună cu nevoile operative ale unităților și realitatea mediului de operare.

Creșterea rezilienței sistemului educațional militar se bazează pe modernizarea infrastructurii educaționale și a dotării aferente, în corelare cu nevoile prezente și viitoare ale structurii de forțe și provocărilor mediilor de acțiune, în vederea asigurării participării la un proces educațional de calitate, modern și incluziv. Adaptarea/actualizarea/modernizarea programelor de educație existente pentru dezvoltarea de competențe transversale în acord cu principiile proiectului Președintelui, *România educată*, inclusiv cu noțiuni de educație inovativă și creativă, precum și prin competențe orientate către tranziție structurală și digitală. Sistemul educațional va urmări pregătirea viitorilor lideri militari prin promovarea competenței, concurenței și multidisciplinarității în cadrul procesului de instruire.

Pe lângă factorul uman, gradul de pregătire și dotare al forțelor armate, garantarea independenței, suveranității naționale și integrității teritoriale depinde și de capacitatea bazei economico-industriale a țării și a infrastructurilor de orice tip de a susține efortul de apărare, precum și de pregătirea populației pentru a face față situațiilor generate de urgențe civile sau de conflict armat. Industria de apărare și conexasă, rețelele de transport și de telecomunicații, sistemul energetic, sistemul medical, sistemele de avertizare și alertare etc. necesită îmbunătățiri și investiții. Efortul de apărare impune asigurarea unei capacități industriale suficiente pentru fabricarea/mentenanța sistemelor de armament și muniții, în scopul înlocuirii consumurilor și pierderilor. Toate acestea conduc către necesitatea unei politici naționale de apărare multidimensională și coerentă, care să asigure integrarea tuturor capacităților destinate susținerii efortului de apărare și transmiterea mesajului de unitate națională, concomitent cu dezvoltarea legăturilor cu aliații și partenerii și menținerea sprijinului extern.

CAPITOLUL IV

Structura de forțe. Direcționări pentru configurarea, dimensionarea, pregătirea și înzestrarea Armatei României

Structura de comandă asigură conducerea Armatei României pe timp de pace, la instituirea stării de asediu, declararea stării de mobilizare și/sau a stării de război sau pentru rezolvarea misiunilor în caz de urgențe civile, aplicabilă atât pentru conducerea forțelor în misiuni de apărare națională, cât și pentru conectarea la un comandament aliat dislocat pe teritoriul național sau în afara acestuia, realizarea planificării, organizării, execuției și controlului într-un sistem integrat, logic și coerent, conform Concepției de conducere a Forțelor Armate ale României.

La pace, conducerea se exercită de către autoritățile constituționale ale statului, pe trei niveluri — politic, politico-militar și militar, astfel:

— la nivel politic, conducerea apărării naționale se exercită de către Președintele României, Parlamentul României, CSAT și Guvernul României;

— la nivel politico-militar, conducerea Armatei României se exercită de către ministrul apărării naționale;

— la nivel militar, conducerea structurii de forțe a Armatei României se exercită de către șeful Statului Major al Apărării.

La instituirea stării de asediu, declararea stării de mobilizare și/sau a stării de război conducerea acțiunilor militare se realizează, la nivel strategic, de către comandantul CNMC, iar la nivel operativ de către comandantul Comandamentului Forțelor Întreprinse și șefii componentelor/centrelor operaționale ale Sistemului național de securitate (SNS).

Comandantul CNMC asigură coordonarea efortului interinstituțional de desfășurare a acțiunilor de apărare a țării și conducerea forțelor armate în cooperare cu autoritățile administrației publice centrale și instituțiile publice din SNS.

Relaționarea interinstituțională se realizează prin utilizarea serviciilor de comunicații și informatică de voce, date și imagini asigurate prin Rețeaua de Misiune a Forțelor Armate ale României și Rețeaua Administrativă Securizată a Forțelor Armate, utilizarea serviciilor de comunicații și tehnologia informației asigurate prin rețelele de cooperare administrate de STS, precum și prin utilizarea altor servicii de comunicații ale ministerelor/instituțiilor din compunerea SNS.

Structura de forțe a Armatei României, pentru îndeplinirea misiunilor și sarcinilor specifice, este definită din punct de vedere organizațional, operațional și acțional.

Din punct de vedere organizatoric, Armata României este compusă din forțe terestre, forțe aeriene și forțe navale, forțe pentru sprijin de luptă, forțe pentru sprijin logistic, forțe pentru operații speciale, forțe pentru apărare cibernetică și alte forțe.

Forțele terestre asigură capabilitățile de manevră, de lovire și de protecție, în măsură să realizeze dislocarea, prezența, extinderea și continuitatea acțiunilor militare preponderent terestre în zonele de interes ale României și/sau aliaților, la pace, în situații de criză și pe timp de război. Asigură, prin rotație, capabilități de reacție imediată, precum și forțele care participă la operații și misiuni internaționale la constituirea NRF, NRI și EUBG, conform planurilor aprobate și angajamentelor asumate.

Forțe terestre

- Statul Major al Forțelor Terestre
- 2 comandamente de divizie (cu structurile de sprijin de luptă și logistic aferente)
- 8 brigăzi de manevră
- 2 brigăzi de sprijin de luptă
- 1 brigadă de cercetare, supraveghere și recunoaștere
- 3 baze de sprijin logistic
- instituții/unități militare de învățământ și formare continuă

Pentru îndeplinirea acestor misiuni, în compunerea forțelor terestre se regăsesc: Statul Major al Forțelor Terestre; două comandamente de divizie (cu structurile de sprijin de luptă și logistic aferente); opt brigăzi de manevră; două brigăzi de sprijin de luptă; o brigadă de cercetare, supraveghere și recunoaștere; trei baze de sprijin logistic și instituții/unități militare de învățământ și formare continuă.

Forțele aeriene apără spațiul aerian național și spațiul aerian comun al Alianței, operaționalizează și mențin operaționalizarea forțelor și mijloacelor aeriene, sprijină celelalte categorii de forțe ale Armatei și participă la rezolvarea situațiilor de urgență și intervenție în sprijinul autorităților civile, precum și la îndeplinirea angajamentelor internaționale.

Pentru îndeplinirea acestor misiuni, în compunerea forțelor aeriene, se regăsesc: Statul Major al Forțelor Aeriene; cinci baze aeriene; o brigadă de apărare antiaeriană; o brigadă de cercetare, supraveghere și recunoaștere; un grup aerian destinat operațiilor speciale; o bază de sprijin logistic și instituții/unități militare de învățământ și formare continuă.

Forțe aeriene

- Statul Major al Forțelor Aeriene
- 5 baze aeriene
- 1 brigadă de apărare antiaeriană
- 1 brigadă de cercetare, supraveghere și recunoaștere
- 1 grup aerian destinat operațiilor speciale
- 1 bază de sprijin logistic
- instituții/unități militare de învățământ și formare continuă

Forțele navale desfășoară acțiuni militare, independent sau în cadrul unor grupări multinaționale, pentru asigurarea integrității spațiului maritim și fluvial, participarea la impunerea respectării legislației naționale și internaționale în apele teritoriale, zona contiguă și zona economică exclusivă, executarea operației de securitate maritimă și a intervenției pentru căutare-salvare pe mare și pe fluviu. De asemenea, asigură cercetarea permanentă a litoralului și a Mării Negre, sprijină celelalte categorii de forțe ale Armatei și participă la operații și misiuni internaționale, conform planurilor aprobate.

Forțe navale

- Statul Major al Forțelor Navale
- Flota maritimă
- Flotila fluvială
- 1 brigadă de cercetare, supraveghere maritimă și război electronic
- 1 bază de sprijin logistic
- instituții/unități militare de învățământ și formare continuă

Pentru îndeplinirea acestor misiuni, în compunerea forțelor navale se regăsesc: Statul Major al Forțelor Navale; Flota maritimă; Flotila fluvială; o brigadă de cercetare, supraveghere maritimă și război electronic; o bază de sprijin logistic și instituții/unități militare de învățământ și formare continuă.

Forțele pentru operații speciale execută misiuni specifice de cercetare specială, acțiuni directe, de asistență militară și neconvenționale, precum și misiuni complementare acestora, în mediile terestru, maritim și aerian, pe teritoriul statului român sau în afara acestuia, independent sau împreună cu alte forțe naționale și/sau aliate, potrivit legii.

Aceste misiuni sunt îndeplinite de către Comandamentul Forțelor pentru Operații Speciale, precum și de structuri specializate pentru operații speciale existente în organica Forțelor Aeriene și a Forțelor Navale.

Forțele pentru apărare cibernetică asigură, prin capacități fixe și dislocabile, planificarea, conducerea și executarea operațiilor în spațiul cibernetic și generează efecte operaționale în sprijinul operațiilor și misiunilor structurii de forțe.

Îndeplinirea acestor misiuni și asigurarea conducerii forțelor se realizează prin Comandamentul Apărării Cibernetice, Centrul de operații cibernetice, Agenția de tehnologia informației, Agenția de apărare cibernetică și centrele de răspuns la incidente de securitate cibernetică (CRISC) din compunerea categoriilor de forțe și a comandamentelor de sprijin.

Structurile pentru sprijin logistic asigură sprijinul logistic operațional și de susținere, necesar structurilor luptătoare și de sprijin de luptă, în conformitate cu cerințele operaționale specifice întreg spectrului de operații, prin structuri specializate pe domeniile funcționale ale logisticii de susținere și operaționale, respectiv: aprovizionare, servicii de campanie, mentenanță, mișcare — transport, HNS și sprijinul recepției, staționării și deplasării (RSOM).

Aceste misiuni sunt îndeplinite de structuri din compunerea și subordinea Comandamentului Logistic Întrunit și constau în: un comandament de grup de sprijin logistic întrunit (JLSG), o brigadă logistică, trei baze logistice teritoriale și instituții/unități militare de învățământ și formare continuă.

Structurile pentru comunicații și informatică asigură, prin capacități fixe și dislocabile, sprijinul de luptă pentru managementul, operarea și mentenanța infrastructurii, sistemelor și serviciilor de comunicații, informatică și securitate informațională, în țară și în afara teritoriului național.

Îndeplinirea acestor misiuni și asigurarea conducerii forțelor se realizează prin Comandamentul Comunicațiilor și Informaticii, trei baze de comunicații și tehnologia informației, o agenție pentru management și dezvoltare C4ISR, o bază logistică pentru comunicații și tehnologia informației, unități de sprijin de comunicații și informatică ale comandamentelor și marilor unități din compunerea categoriilor de forțe, instituții/unități militare de învățământ și formare continuă.

Forțele pentru asigurarea cu informații, prin capacități fixe și dislocabile, planifică, conduc și execută operații de informații, generând efecte operaționale în sprijinul operațiilor și misiunii structurii de forțe.

Îndeplinirea acestor misiuni și asigurarea conducerii forțelor se realizează prin Direcția Generală de Informații a Apărării, o brigadă de informații militare, o agenție de informații geospațiale pentru apărare, Direcția Hidrografică Maritimă, mari unități și unități de ISR din compunerea categoriilor de forțe.

Structurile pentru sprijin medical asigură: implementarea politicilor și strategiilor de sănătate în Armata României la nivel strategic; sprijinul medical operațional la nivel tactic și operativ și asistența medicală primară, de urgență, de specialitate și de recuperare pentru personalul propriu, militarilor în rezervă și în retragere și membrii de familie ai acestora, prin rețeaua proprie integrată în sistemul național de asigurare a sănătății.

Aceste misiuni sunt îndeplinite de către Direcția medicală și unitățile subordonate, precum și de structurile de specialitate din cadrul comandamentelor și categoriilor de forțe.

Forțe pentru operații speciale

- Comandamentul Forțelor pentru Operații Speciale
- 2 batalioane operații speciale
- 1 batalion comando
- 1 divizion forțe navale operații speciale
- 1 batalion sprijin
- Școala de Aplicație pentru Operații Speciale

Forțe pentru apărare cibernetică

- Comandamentul Apărării Cibernetice
- Capabilități de operații cibernetice fixe
- Capabilități de operații cibernetice dislocabile
- Centre de răspuns în compunerea categoriilor de forțe

Structuri pentru sprijin logistic

- Comandamentul Logistic Întrunit
- 1 brigadă logistică
- 1 comandament de grup de sprijin logistic întrunit (JLSG HQ)
- 3 baze logistice teritoriale
- instituții/unități militare de învățământ și formare continuă

Forțe pentru asigurarea serviciilor de comunicații și informatică

- Comandamentul Comunicațiilor și Informaticii
- 3 baze de comunicații și tehnologia informației
- 1 agenție pentru management și dezvoltare C4ISR
- 1 bază logistică pentru comunicații și tehnologia informației
- unități de sprijin în compunerea categoriilor de forțe
- instituții/unități militare de învățământ și formare continuă

Forțe pentru asigurarea cu informații

- Direcția Generală de Informații a Apărării
- 1 brigadă de informații militare
- 1 agenție de informații geospațiale pentru apărare
- Direcția Hidrografică Maritimă
- mari unități și unități ISR din compunerea categoriilor de forțe

Structuri pentru sprijin medical

- Direcția medicală
- 11 spitale militare
- 5 unități sanitare ambulatorii
- 4 unități de sprijin medical
- unități de cercetare și recuperare
- instituții/unități militare de învățământ și formare continuă

În cadrul structurii de forțe a NATO, în România sunt constituite și acționează următoarele structuri multinaționale: HQ MNC-SE, HQ MND-SE, HQ MNBDE-SE, NFIU și Modulul de comunicații dislocabil (DCM-„E”).

Din punct de vedere operațional, Armata României se constituie din:

— structuri de comandă, control și comunicații: CNMC (N), Comandamentul Forțelor Întrunite, componente/comandamente operaționale ale categoriilor de forțe, comandamente de sprijin (Comandamentul Logistic Întrunit, Comandamentul Comunicațiilor și Informaticii), Comandamentul Apărării Cibernetice, Comandamentul Forțelor pentru Operații Speciale, comandamente de divizie/similar, brigadă/similar, de flotă, flotilă, centre de operații;

— structuri pentru asigurarea cu informații: mari unități și unități de cercetare, supraveghere și recunoaștere;

— structuri de angajare: mari unități și unități mecanizate, de infanterie, vânători de munte, operații speciale, tancuri, artilerie, poliție militară, operații psihologice, de infanterie marină, escadrile de aviație de luptă, aviație de instrucție, elicoptere de luptă și divizoane de nave de luptă la mare și fluviu;

— structuri de sprijin de luptă: mari unități și unități de rachete sol aer, de apărare antiaeriană, de geniu, de protecție chimică, biologică, radiologică și nucleară, de minare/deminare maritimă și pentru protecția demnitarilor militari români și străini pe teritoriul național;

— structuri de proiecția forței și mobilitate: escadrile de transport aerian;

— structuri de sprijin logistic: mari unități și unități de logistică operațională pentru forțele terestre, aeriene, navale și comunicații și informatică, precum și baze logistice de susținere.

În scopul îndeplinirii misiunilor și sarcinilor militare desfășurate la nivel național și la nivel aliat, Armata României constituie, din punct de vedere acțional:

— structuri din pachetul de forțe gata de luptă permanent, pentru supraveghere și avertizare timpurie, sprijinul autorităților administrației publice centrale și locale și antiterorism;

— structuri din pachetul de forțe cu capacitate de reacție imediată, pentru evitarea surprinderii și angajarea în acțiuni militare de intensitate redusă, menținerea integrității spațiului aerian al României — integrat în Sistemul extins de apărare aeriană al NATO, asigurarea inviolabilității și controlului asupra mărilor teritoriale și apelor maritime interioare, precum și pentru descurajare și reacție, pregătirea apărării obiectivelor importante din adâncimea strategică și punerea în aplicare a acțiunilor specifice pentru implementarea la nivel național a măsurilor NATO de răspuns la criză;

— structuri din pachetul de forțe cu capacitate de reacție rapidă pentru descurajarea unei agresiuni iminente;

— structuri din pachetele de forțe pentru apărarea strategică și/sau respingerea agresiunii;

— structuri care se constituie la mobilizare, pentru regenerarea forțelor și alte misiuni.

Direcționări pentru configurarea, dimensionarea, pregătirea și înzestrarea Armatei României

Configurarea și dimensionarea Armatei României vizează proiectarea organizației militare într-o concepție unitară, la toate nivelurile ierarhice din cadrul categoriilor de forțe și comandamentelor, care să urmărească îndeplinirea nivelului de ambiție stabilit în Carta albă a apărării ed. 2021⁷, prin:

— dezvoltarea structurii de forțe, eșalonat, conform prevederilor Programului privind transformarea Armatei României până în anul 2040;

— organizarea elementelor care constituie baza arhitecturii structurii de forțe a Armatei României, corespunzătoare cerințelor operaționale naționale și celor ale Alianței;

— dimensionarea și adaptarea graduală a structurii de forțe la noile cerințe din domeniul transformării și modernizării etapizate a capabilităților;

— implementarea prevederilor documentelor elaborate la nivel NATO ce definesc și standardizează, din perspectiva organizării, capabilitățile necesare structurii de forțe pentru îndeplinirea unei game extinse de misiuni;

— optimizarea raportului între structurile de manevră, de sprijin de luptă și de sprijin logistic și cele de comandament sau administrative, după modelul existent la nivel NATO, a raportului între funcțiile combatante și cele de asigurare sau comandament, precum și asigurarea unui raport optim între funcțiile militare și cele civile.

Înstruirea structurii de forțe se realizează prin parcurgerea activităților specifice învățământului militar, instrucției și exercițiilor. Conținutul instrucției și exercițiilor este adaptat permanent la caracteristicile mediului de securitate prezent și anticipat, pentru a asigura cunoștințele, competențele, deprinderile și coeziunea acțională, necesare îndeplinirii misiunilor Armatei României și a sarcinilor esențiale, aferente fiecărei misiuni. Instruirea structurii de forțe se va realiza prin desfășurarea activităților de instruire în condiții cât mai apropiate de cele ale spațiului de luptă modern și mediului hibrid, cu integrarea capabilităților de simulare-modelare, la toate nivelurile ierarhice. Prioritară va fi integrarea doctrinară și operațională a noilor sisteme de armament și tehnică achiziționate, contribuind nemijlocit la creșterea substanțială a capacității de lovire și protecție a forțelor armate.

Înstruirea rezerviștilor voluntari și a rezerviștilor cuprinși în planurile de mobilizare ale unităților se desfășoară cu scopul dezvoltării și menținerii competențelor și deprinderilor necesare îndeplinirii sarcinilor aferente funcțiilor, prin participarea acestora la activități de instrucție și exerciții complexe, în structurile în care sunt încadrați. O altă direcție de acțiune o reprezintă inițierea demersurilor pentru constituirea rezervei de specialiști în diferite domenii (pe lângă cele două tipuri de rezervă — rezerva operațională și rezerva generală). În același timp, structurile abilitate vor desfășura activități de pregătire a autorităților publice centrale și locale, precum și a operatorilor economici cu sarcini la mobilizare și război. O prioritate pentru instituțiile cu responsabilități în domeniul securității și apărării naționale o reprezintă organizarea și desfășurarea pregătirii tineretului pentru apărare și dezvoltarea culturii de securitate.

În conformitate cu Strategia națională de apărare a țării pentru perioada 2020—2024, Carta albă a apărării ed. 2021 și Programul Armata 2040, înzestrarea Armatei României va urmări:

— achiziția de echipamente militare în contextul asigurării a minimum 2% din PIB pentru apărare, din care cel puțin 20% pentru înzestrare și modernizare, respectiv 2% pentru cercetare, dezvoltare și inovare;

— continuarea derulării programelor de înzestrare cu echipamente militare și modernizarea celor existente, precum și inițierea unor programe noi, cu preponderență prin implicarea industriei naționale de apărare;

— achiziția de sisteme de armament și echipamente cu destinație militară care să utilizeze tehnologii inovatoare, emergente și disruptive;

— consolidarea cercetării-dezvoltării și a transferului tehnologic în domeniul apărării prin susținerea participării industriei naționale de apărare la proiectele care vizează capabilități prioritare pentru România;

— realizarea de achiziții în scopul dezvoltării capabilităților prioritare asumate;

— participarea la programele, proiectele și inițiativele de dezvoltare a capabilităților de apărare în cadrul multinațional asigurat de UE.

⁷ Aprobată prin Hotărârea Parlamentului României nr. 28/2021.

CAPITOLUL V

Concepte operaționale

Pentru coordonarea și concretizarea prevederilor documentelor de planificare a apărării (naționale, NATO și UE), Strategia militară a României clarifică, din punct de vedere doctrinar, postura Armatei României, ierarhizând conceptele ce vor fi utilizate în perioada de referință și explicând ce urmărește fiecare din acestea.

Postura Armatei României este caracterizată de:

- putere — de a lupta și învinge;
- agilitate — în adaptarea la orice situație nouă;
- rezistență — capacitatea de a continua misiunea în condiții nefavorabile;
- reziliență — capacitatea de a rezista la o lovitură, a-și reveni rapid și a riposta decisiv;
- flexibilitate — în a face față mai multor tipuri de provocări, în condiții des schimbătoare;
- atenție la ce este în jur — pentru a evita surprinderea.

Pentru asigurarea capacității de apărare națională, Armata României trebuie să fie în măsură să asigure îndeplinirea următoarelor imperative: descurajarea strategică; libertatea de acțiune; manevra strategică; apărarea integrată în adâncime; angajarea dinamică a forțelor; executarea operațiilor bazate pe informații; acțiuni integrate multidomeniu; adaptarea rapidă și continuă; inovarea.

Conceptele operaționale stabilite pentru îndeplinirea obiectivelor militare și a sarcinilor armatei sunt clasificate și ierarhizate după cum urmează:

- conceptul fundamental de operare;
- conceptul de operare integrat;
- concepte întrunite de sprijin;
- concepte operaționale;
- concepte de angajare a forțelor.

Conceptul fundamental de operare al Armatei României, în perioada 2021—2024, va fi Apărarea națională consolidată, care asigură o viziune unificată de ducere a operațiilor în viitor. Acest concept determină o abordare care să includă, pe lângă componenta militară, atât autoritățile și instituțiile publice centrale și locale, cât și companii private și organizații de voluntariat, astfel încât să circumscrie în sfera sa toate funcțiile societale.

Apărarea națională consolidată include toate activitățile necesare pregătirii națiunii pentru conflict, luând în considerare că atacurile pot lua atât forma acțiunilor militare convenționale, cât și a celor neconvenționale, îndreptate împotriva populației, economiei statului și societății în ansamblul ei. Pilonii apărării naționale consolidate sunt apărarea țării, reziliența națională și pregătirea societății pentru apărare. Apărarea țării este înțeleasă ca ansamblul de măsuri, dispoziții și activități desfășurate de către statul român, încă din timp de pace, în scopul de a garanta suveranitatea națională, independența și unitatea statului, integritatea teritorială a țării și democrația constituțională împotriva oricărei forme de agresiune. Eforturile de apărare a țării se fundamentează pe principiul suficienței defensive și pe cel al apărării colective. În același timp, apărarea națională consolidată vizează mobilizarea unei capacități pregătite, ferme și perseverente de rezistență împotriva inamicului care a ocupat, vremelnice, părți ale teritoriului național.

Reziliența națională reprezintă abilitatea societății de a rezista și de a se recupera în urma șocurilor cauzate de factori perturbatori. Conceptul de reziliență a României este abordat din perspectiva capacității indivizilor, comunității, regiunilor, statului de a se opune și adapta articulat la evenimente violente, cauzatoare de stres, șoc, dezastre, pandemii sau conflicte militare, pe de o parte, iar pe de altă parte, a capacității acestor entități de a reveni la o stare funcțională de normalitate⁸.

Consolidarea rezilienței reclamă o strategie multidimensională, flexibilă și o perspectivă amplă asupra tuturor sistemelor, pentru îmbunătățirea capacității de gestionare a mecanismelor de adaptare la nivel local, regional și național. Reziliența națională acoperă toate stadiile unei situații de criză, de la prevenire, la adaptare și limitarea efectelor⁹. În acest sens, principalele direcții de acțiune sunt identificarea amenințărilor, vulnerabilităților și riscurilor asociate, sincronizarea organismelor de decizie interguvernamentale cu cele de planificare militară națională și NATO, dezvoltarea sustenabilității militare și a pregătirii în domeniul civil, alocarea resurselor disponibile și implementarea măsurilor stabilite.

Reziliența militară reprezintă capacitatea forțelor de a absorbi șocuri cinetice și noncinetice asociate acțiunilor specifice conflictului militar, convențional și hibrid, inclusiv de a lupta în mediul CBRN, electromagnetic și cibernetic degradat. În esență, reziliența militară reprezintă abilitatea instrumentului militar de a constitui forțe credibile și de a desfășura cu succes operația de apărare, chiar și în condițiile realizării surprinderii de către adversar. În acest sens, Armata României asigură dezvoltarea unor capacități militare robuste, flexibile, echilibrate, organizate în funcție de specificul misiunilor, în măsură să execute întreg spectrul de misiuni și operații, în toate mediile operaționale ale spațiului de luptă modern. Totodată, Armata României realizează instruirea și dotarea structurii de forțe, asigură re poziționarea stocurilor și a serviciilor esențiale în zonele vizate și menține capacitatea de generare a rezervelor de orice fel.

În același timp, Armata României contribuie la consolidarea rezilienței la nivel național, în principal prin coordonarea cu celelalte instituții și autorități publice centrale și locale, protecția infrastructurii și obiectivelor civile importante pentru apărare/cu dublă utilizare civil-militară, pregătirea autorităților publice centrale și locale și a populației pentru apărare, precum și prin asigurarea sprijinului autorităților publice și populației civile în situații de criză. De aceea, o direcție importantă de acțiune o reprezintă managementul integrat al situațiilor de criză, respectiv, elaborarea manualului național de răspuns la criză în format integrat, interinstituțional.

Conceptul de operare integrat descrie, în termenii largi, modul în care Forța Întrunită va opera în cadrul unor misiuni specifice sau în cadrul unor domenii funcționale pentru combaterea amenințărilor. Forța Întrunită Integrată¹⁰ este conceptul de operare pe baza căruia Forțele Armate ale României, în format interinstituțional extins, își vor îndeplini misiunile și sarcinile stabilite. Conceptul este dezvoltat având la bază analiza problemei de natură militară previzionată în mediul de securitate viitor, propunând soluții care descriu modul în care Forța Întrunită, folosind arta militară și cele mai noi descoperiri tehnico-științifice, poate îndeplini obiectivele strategice stabilite. Conceptul conduce la o listă de capacități esențiale care vor fi dezvoltate cu prioritate absolută.

Conceptele întrunite de sprijin adaugă profunzime și detalii conceptului de operare integrat prin descrierea modului în care Forța Întrunită va putea executa o serie de sarcini derivate sau în care va putea fi asigurat/garantat caracterul întrunit¹¹ al anumitor acțiuni specifice. Din seria conceptelor întrunite de sprijin vom utiliza: comanda-controlul, sistemele integrate de indicatori și avertizări, executarea loviturilor de precizie, operațiile cibernetice, informațiile pentru apărare și logistica întrunită.

Conceptele operaționale descriu modul în care acțiunile componentelor Forței Întrunite și ale celorlalte organizații care o sprijină pot fi integrate, sincronizate și etapizate astfel încât să îndeplinească eficient o misiune sau o funcțiune specifică. Armata României va utiliza conceptele operaționale referitoare la: apărarea națională, combaterea acțiunilor hibride, apărarea colectivă, menținerea sau restabilirea păcii, iar, la nevoie, sprijinul autorităților civile. În sprijinul implementării acestora, categoriile de forțe și

⁸ *Strategia Națională de Apărare a Țării în perioada 2020—2024*, paragraful 46.

⁹ *Ibidem*, paragraful 47.

¹⁰ Multidomeniu.

¹¹ Prin caracterul întrunit, în această situație se înțelege asigurarea sinergiei acțiunilor în toate domeniile operaționale, incluzând spațiul cosmic și spațiul cibernetic.

comandamentele vor dezvolta planuri sau concepții subsecvente. Toate acestea vor fi bazate pe un pachet unic de forțe, destinat îndeplinirii atât a misiunii fundamentale de garantare a suveranității, a independenței și a unității statului, a integrității teritoriale a țării și a democrației constituționale, cât și a obligațiilor asumate în cadrul NATO și UE și a misiunilor de sprijin.

Conceptele de angajare a forțelor se referă la modalitatea generică prin care anumite sarcini particulare pot fi îndeplinite folosind tehnologii emergente și disruptive, procese de luare a deciziei și planificare, sisteme integrate de senzori și mijloace de lovire de precizie, tehnici, proceduri sau procese inovative. Conceptele de angajare a forțelor sunt cele mai specifice dintre toate tipurile de concepte militare și trebuie să conțină un nivel de granularitate suficient pentru determinarea unor cerințe programatice. Conceptele reprezentative de angajare a forțelor ce vor fi detaliate, experimentate și operaționalizate în perioada 2021—2024 sunt: reziliența militară, ca parte a rezilienței naționale; rezistența armată, ca parte a rezistenței naționale; rezerva de mobilizare; protecția multidimensională¹² a forței; asigurarea sprijinului națiunii gazdă (*HNS*), pentru primirea, staționarea, deplasarea și integrarea în operație a forțelor aliate (*RSOMI*), precum și a sprijinului autorităților civile în situații de urgență civile.

Rezistența armată — componentă a rezistenței naționale — cuprinde acțiunile cinetice și necinetice desfășurate de structuri de rezistență armată, în mod deschis sau acoperit, în cooperare cu celelalte forțe ale sistemului național de apărare, cu forțele aliate sau partenere, pe teritoriul național ocupat temporar de către agresor, împotriva forțelor de ocupație, a administrației impuse sau pe cale de a fi instaurată de statul agresor. Există o legătură directă între reziliență, care se realizează și consolidează încă din timp de pace, și rezistență, care se pregătește încă din timp de pace, dar se declanșează în situația ocupării parțiale sau totale a teritoriului național de forțele agresorului, ambele bazându-se pe voința și capacitatea organizațiilor și cetățenilor de a supraviețui și a se opune, prin mijloace violente sau nonviolente, forțelor de ocupație.

Rezerva de mobilizare — dezvoltarea unor forțe suplimentare bine instruite și pregătite, capabile să contribuie activ la creșterea capacității de luptă a Armatei României reprezintă o prioritate. Constituirea unei rezerve este o măsură luată de comandant, pentru a fi în măsură să răspundă unei situații neprevăzute. Rezerva poate fi constituită la nivel tactic, operativ sau strategic. Un rol deosebit de important îl are și îl va avea și în viitor rezerva de mobilizare, care asigură completarea cu personal a tuturor structurilor Armatei României și trecerea de la capacitatea de luptă din timp de pace la cea de război. La mobilizare, pe lângă unitățile existente în timp de pace, se înființează noi unități, cu diferite destinații. Revigorarea rezervei de mobilizare și pregătirea acesteia va constitui un obiectiv major al perioadei 2021—2024. Astfel, structura Armatei României la război va reflecta mai bine dreptul și obligația constituțională a cetățenilor de a apăra România, precum și necesitatea ca apărarea să constituie un efort colectiv al întregii națiuni. Ca urmare, abordarea constituirii și pregătirii rezervei va avea în vedere prevederile legii apărării naționale potrivit căreia resursele umane se constituie din întreaga populație aptă de efort pentru apărare.

Protecția multidimensională a Forței are ca obiectiv supraviețuirea Forței întrunită și asigurarea libertății de acțiune. Prin supraviețuirea Forței avem în vedere asigurarea protecției pe timpul primului val de lovitură de precizie al adversarului, executat cu rachetele și cu aviația, precum și primul val de atacuri cibernetice. Asigurarea libertății de acțiune include mobilitatea, camuflajul și inducerea în eroare, bruiatul electronic, efectuarea rapidă a reparațiilor și atenuarea efectelor distrugerilor provocate de adversar. Scopul conceptului este definirea cerințelor și a modalităților de realizare a sinergiei dintre măsurile de tip pasiv și cele de tip activ, defensive și ofensive. Protecția multispectrală va fi asigurată de echipamentul individual, care trebuie să asigure o amprentă redusă, în spectrul infraroșu și cel termal, o camuflare cât mai bună în spectrul vizibil și protecție împotriva agenților CBRN. Supraviețuirea Forței va depinde în mod esențial de dezvoltarea și menținerea unui sistem performant de supraveghere și avertizare timpurie, cu elemente autonome, și de dezvoltarea și menținerea unui sistem de interdicție aeriană și maritimă integrat. În cazul atacurilor cibernetice, rolul principal îl vor avea capacitățile pentru operații în spațiul cibernetic, agregate într-un sistem de big data, inteligență artificială, internet al lucrurilor (*Internet of Things — IoT*), *machine learning* și tehnologie cuantică. Protecția multidimensională a Forței va fi asigurată și de capacitățile de război electronic și de operații informaționale, concentrate pe inducere în eroare și dezinformare.

Ca elemente de continuitate ale Strategiei militare aprobate în anul 2016, vom continua să folosim conceptele referitoare la credibilitatea strategică, abordarea și planificarea interinstituțională, managementul integrat al crizelor și le vom adapta pe cele referitoare la reziliență, protecția integrală și logistica integrată.

HNS și RSOMI, având ca bază Concepția HNS revizuită¹³, are ca obiectiv asigurarea în volum complet a elementelor de sprijin HNS pentru RSOMI, agreeate cu aliații pe timpul proceselor de planificare specifice. În urma dezvoltării la nivelul NATO a planurilor graduale de răspuns (GRP), care necesită o reacție rapidă, din partea NATO, la posibilele amenințări pe flancul de est al Alianței, Forța Întrunită cu Nivel Ridicat de Reacție (VJTF) va fi dislocată în timp scurt în oricare din variantele GRP. În acest sens țările gazdă (HNS), printre care se numără și România, trebuie să fie în măsură să asigure suportul logistic pentru RSOMI a forțelor componente ale pachetului VJTF, până la destinațiile finale. Începând cu anul 2022, elementele de sprijin vor viza întregul pachet NRF.

Capabilitățile HNS pe care România le pune la dispoziția NATO sunt proiectate și asigurate pe fazele operației RSOMI, începând cu recepția, în punctele de trecere a frontierei, aeroporturi, porturi și stații de cale ferată, staționarea, în locații de staționare temporară, continuarea deplasării, bazându-se pe elementele de infrastructură rutieră și feroviară și pe locațiile de oprire temporară și cele de sprijin convoaie, și finalizând cu integrarea în locațiile destinației finale.

Pe lângă capabilitățile HNS menționate mai sus, România poate asigura, la cerere, ca parte componentă a sprijinului HNS, o serie de bunuri și servicii, clasa I, clasa III și clasa IV, transport, escortă cu poliție militară, însoțire convoaie agabaritice, catering, utilități, internet, servicii portuare, mentenanță etc, contractate sau din resursele MAPN, necesare primirii și susținerii logistice ale forțelor, inclusiv pe timpul RSOMI.

CONCLUZII

România își consolidează apărarea națională și își prezervă interesele naționale în Marea Neagră și la fluviul Dunărea, cu structurile și capacitățile proprii, până la activarea mecanismelor de funcționare tip „Articol 5”/NATO sau „Articol 42/7”/TEU, precum și prin dezvoltarea cooperării cu partenerii strategici, aliații din proximitate și prin inițiativele regionale de cooperare militară. Armata României va fi în măsură să descurajeze și să contracareze o eventuală agresiune armată asupra teritoriului național și să participe la descurajarea și respingerea unei agresiuni în cadrul aliat.

În același timp, Armata României va participa la asigurarea securității interne pe timp de pace, la sprijinul organelor administrației publice centrale și locale, în situații de urgență civile, și va contribui la promovarea stabilității regionale și euroatlantice, prin participarea la operații de răspuns la criză, sub comandă NATO, UE, ONU și OSCE și în cadrul coalițiilor.

¹² Prin protecția multidimensională se înțelege, pe lângă camuflajul multispectral (fizic), și folosirea tehnicilor de inducere în eroare.

¹³ Aprobata prin Hotărârea CSAT nr. S67/2018 și Concepția privind asigurarea HNS pentru RSOMI, aprobată prin Hotărârea CSAT nr. 64/2015.

Misiunile Armatei României vor fi îndeplinite prin acțiuni și sarcini specifice, printr-o angajare a forțelor eficientă, graduală, integrată, multidomeniu. Abordarea cuprinzătoare, prin stabilirea unor modalități concrete de cooperare interinstituțională, reprezintă un factor primordial în realizarea unui proces decizional logic și eficient, precum și a unei structuri de comandă și control integrată, suplă și standardizată.

Pentru îndeplinirea obiectivelor militare naționale, Strategia militară stabilește șase direcții principale de acțiune:

- creșterea nivelului capacității de reacție;
- adaptarea structurală și revederea organizării armatei la pace și la război, centrată pe cerința îndeplinirii misiunilor;
- reforma sistemului de management al personalului — „Luptătorul în centrul oricărei strategii” — și adaptarea capacității instituțiilor militare de învățământ/instruire la nevoile de formare ale Armatei României;
- digitalizarea;
- revigorarea procesului de generare a rezervei;
- asigurarea resurselor financiare, umane, tehnologice și de cercetare.

Pandemia de COVID-19 a evidențiat, brutal, necesitatea dezvoltării și menținerii unei reziliențe robuste, a existenței unor stocuri și capabilități diversificate, precum și nevoia unui leadership profesionist. Totodată, la nivelul societății, continuă să se manifeste așteptări foarte mari privind rolul și capacitatea forțelor armate. În acest context, Armata României va alocă resursele necesare și se va implica direct în aplicarea măsurilor pentru sprijinul populației și diminuarea efectelor pandemiei.

Dezvoltarea capabilităților Armatei României se va realiza pentru îndeplinirea obiectivelor prevăzute în urma procesului de analiză strategică a apărării, etapizat, prin îndeplinirea obiectivului Programul Armata României 2026, actualizat, ca primă etapă a Programului Armata 2040, cu următoarele linii de efort:

- sprijinul populației pentru diminuarea efectelor negative ale pandemiei de COVID-19;
- structurile pentru operații în spațiul cibernetic și forțe pentru operații speciale;
- structurile gata de luptă permanent;
- sistemul de C2, comunicații, computere, informații, supraveghere și cercetare (C4ISR);
- structurile cu capacitate de reacție imediată;
- structurile multinaționale înființate pe teritoriul României, cele puse la dispoziția Alianței Nord-Atlantice, ca parte componentă NRF, NRI și a EUBGs.

De asemenea, în perioada 2021—2024 se vor asigura resursele necesare pentru dezvoltarea capabilităților cu dublă utilizare (apărare națională și sprijin autorității civile), interconectarea sistemelor de descoperire, identificare și achiziție a țintelor cu sistemele tactice de lovire de înaltă precizie pentru distrugerea obiectivelor inamice, precum și lansarea proiectelor: sistem satelitar de telecomunicații militare, sisteme UAS, mașini de luptă și autovehicule tactice performante de transport care să asigure o mobilitate și protecție sporită pentru personal, sistem de armament tip NATO, sisteme de apărare aeriană cu baza la sol.

Derularea procesului de transformare a Armatei României, în consens cu cele desfășurate în cadrul NATO și UE, impune implementarea integrală a Programului Armata 2040, conform etapelor aprobate la nivelul CSAT. Pe termen lung, Armata României va parcurge astfel un proces etapizat de schimbări profunde către o structură de forțe flexibilă, multidomeniu, cu un spectru larg de capabilități specifice secolului XXI, cu mijloace de luptă mai eficiente, bazată pe cunoașterea integrată a situației cadrului operațional, centrată pe luptătorul multispecializat, dotat cu mijloace de comunicații și de luptă care să îi asigure supraviețuirea în câmpul tactic, o cunoaștere situațională extinsă și o putere de foc mărită.

Obiectivele Strategiei militare a României vor putea fi îndeplinite numai cu atragerea și menținerea unei resurse umane suficiente și pregătite corespunzător, formarea liderilor militari, transformarea mentalității luptătorului și asigurarea resurselor necesare dezvoltării capabilităților pentru apărare. În acest sens, Strategia militară stabilește:

- menținerea a trei concepte definite în Strategia militară a României aprobată în anul 2016: capacitatea defensivă credibilă, restructurarea și modernizarea și parteneriatul operațional intensificat;
- stabilirea conceptului fundamental de operare al Armatei României, în perioada 2021—2024 — Apărarea națională consolidată;
- identificarea conceptului de operare integrat — Forța Întrunită Integrată;
- stabilirea conceptelor întrunite de sprijin și a celor operaționale;
- definirea, dezvoltarea, experimentarea și implementarea conceptelor de angajare a forțelor: reziliența militară; rezistența armată;

rezerva de mobilizare; protecția multidimensională a forței; asigurarea HNS și RSOMI; sprijinul autorităților civile în situații de urgență civile. Obiectivele, prioritățile și conceptele incluse în prezenta strategie subliniază necesitatea stringentă a continuării eforturilor de consolidare a capabilităților militare ale Armatei României pentru a face față provocărilor tot mai complexe ale mediului de securitate.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; 012329
 C.I.F. RO427282, IBAN: RO55RNCB0082006711100001 BCR
 și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 DTCMB (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
 Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, www.monitoruloficial.ro

Adresa Biroului pentru relații cu publicul este:
 Str. Parcului nr. 65, intrarea A, sectorul 1, București; 012329.
 Tel. 021.401.00.73, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72,
 e-mail: pierderiacte@ramo.ro, concursurifp@ramo.ro, convocariaga@ramo.ro

